

YAŞAMDA MALİ ÇÖZÜM
(09 Ekim 2014)

Yahya ARIKAN

malicozum@ismmmo.org.tr

TORBA'DAN BAŞKA NE ÇIKTI !

Uzun süredir torba yasayla yatıp torba yasayla kalkıyoruz. Mesleki açıdan bizi ilgilendiren konuları uzun süredir köşemde sizlere aktarıyorum.

6552 sayılı Torba Yasa, 145 maddeden oluşuyor ve içinde; Ticaret Kanunu'ndan, İş Kanunu'na; TİB Başkanına yeni yetkiler verilmesinden, finans merkezi olarak tabir edilen Ataşehir Belediyesi'ne bağlı Barbaros Mahallesi'nin Ümraniye sınırlarına bağlanmasına kadar pek çok konu ve kanunda yeni düzenlemeler barındırıyor.

Bunların dışında, biz daha çok mali konular üzerinde duruyoruz. Daha önceki yazılarımda, vergi borçlarının yeniden yapılandırılması, kasa ve ortaklardan alacaklar hesabının düzeltilmesi ve eski DEİK'in kapatılarak Ekonomi Bakanlığına bağlı yeni DEİK'in kurulması üzerinde durduk.

Bizi ilgilendiren maddeler

Torba Yasa'nın kapsadığı konular o kadar geniş ki mali konularda yapılan düzenlemeler bunlarla sınırlı değil. Hepsinin üzerinde ayrıntılı durmak da mümkün değil. Ama kısaca özetlemek mümkün.

Bakın, torbanın içinde bizi ilgilendiren başka neler var:

- 1- Elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet ve inci teslimlerinde uygulanan KDV istisnası kaldırıldı. İstisna, bu taşların, Sermaye Piyasası Kanunu'na göre Türkiye'de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi ile sınırlandı. Artık bu taşların teslimi % 18 KDV'ye tabi, (madde 26)
- 2- Tabii inci veya kültür incileri, elmaslar ve kıymetli taşlar için alınan ÖTV kaldırıldı, (madde 116)
- 3- Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borç karşılığında yapılan taşınmaz devirleri KDV'den istisna edildi, (madde 27)
- 4- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan süresiz çalışma izni verilen yabancılara ikamet tezkeresinin harç ödenmeksizin verilmesi sağlandı, (madde 23)
- 5- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları yapılandırılmasına imkan sağlandı, (madde 76)
- 6- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalara ve Borsalar Kanunu kapsamındaki Oda ve borsalara ait aidat borçları yeniden yapılandırılmasına imkan sağlandı, (madde 77)
- 7- Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamındaki esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları birlik ve federasyonlara olan aidat borçları yeniden yapılandırılmasına imkan sağlandı, (madde 78)

8- Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdî bağışların tamamının gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahından indirimine izin verildi. Böylece yardım kampanyasının doğal afetler nedeniyle yapılması zorunluluğu kaldırılmış oldu, (madde 92)

9- Ar-Ge faaliyetinde istihdam edilen personele uygulanan sigorta prim desteği için gerekli olan 5 yıllık istihdam süresi zorunluluğu kaldırıldı, (madde 144)

Yukarıda gördüğünüz maddeler sadece bir kısmı. Torba Yasa gerçekten çok büyük ve şimdilik bu kadarını özetleyebiliyoruz.

.....

MADENCİ'NİN ÜCRET VE EMEKLİLİK HAKKI

Soma faciasının üzerinden çok geçmedi, ancak Soma unutuldu, unutturuldu. Torba Yasayla maden işlerinde çalışanların haklarında bazı iyileştirmeler yapıldı. Daha önce bu köşede zaman zaman madencilere verilen yeni hakları dile getirdik.

Bir çoğu asgari ücretle çalıştırılan madencilerin ücretlerinde iyileştirme yapıldı. Buna göre "Linyit" ve "Taş kömürü" çıkarılan işyerlerinde, yer altında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı, asgari ücretin iki katından az olamayacaktır. Halen asgari ücret 1.134 TL'dir.

Buna göre, 2014 yılı 2. Dönem için bu tutar brüt 2,268 TL'dir. Aynı zamanda 193 sayılı Gelir Vergisi Kanuna göre yeraltı işletmesi tarzında, cevher istihali ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışanların münhasıran çalıştıkları zamanlara ait ücretlerinin gelir vergisinden istisna edildiği hükme bağlanmıştır.

Emeklilik ve zam

Madencilerin emekliliği diğer çalışanlardan daha farklıdır. Madenciler çalışma şartlarının zorluğundan dolayı daha erken emekli olabilmektedir. Yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalılar için 55 olarak uygulanan yaş şartı 50'ye düşürülmüştür.

Ayrıca maden ocakları, kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yeraltında yapılan işlerde çalışanlara, 360 iş günü için verilecek olan 180 günlük yıpranma süresinin hesabında, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim, kurs, iş öncesi ve sonrası hazırlık sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı artık aranmayacak.

SORU-CEVAP

STAJ SÜRESİNİN BORÇLANMASI İMKANI TANINDI MI?

Torba yasada Ticaret Lisesi staj süresinin borçlanması yönünde bir hak tanındığını duyduk. Bu doğru mudur? Ticaret lisesi stajı başlangıç kabul edilse daha erken emekli olabiliyoruz. Bu imkan verildi mi? Serkan Doğan

Milyonlarca Ticaret lisesi staj süresinin emekliliğe sayılmasını beklemektedir.6552 sayılı Torba Kanunda, Ticaret Lisesi staj süresinin borçlanması yönünde bir düzenleme yoktur. Halen yürürlükte olan mevzuata göre, Ticaret Lisesi staj süresinde emeklilik primi ödenmediğinden, staj süresi emeklilik başlangıca sayılmadığı gibi prim günü olarak da dikkate alınmamaktadır.